

«БЕКІТЕМІН»

«К. Шакенов атындағы орта
мектебі» К.М.-нің директоры:
К.С. Байғалиев
2021 жыл

Ж.У. валиева
2021 жыл

0 «А» мектепалды даярлық сыныбы бойынша
вариативтік компоненттер

Тәрбиеші: Нурбаева Д.Б.

2021 – 2022 оқу жылы

Түсінік хат.

«Логика» бағдарламасы мектепалды даярлық сынып тәрбиеленушілерінің жас ерекшелігіне сай жасалған. Бұл бағдарламада балалардың логикалық ойлау қабілетін оятатын, математикалық ой – өрісінің, шығармашылық қабілетінің дамуына әсер ететін және өздігінен жұмыс істеу дағдысын қалыптастыратын жұмыстар қамтылған. Түрлі есептер, ребустар жұмбақ есептер оқушының қызығушылығын арттыра түсетіні анық. Бағдарламадағы тақырыптар оқушылардың өзіндік ізденулерімен, шығармашылық жұмыстармен толықтырылған. Бағдарлама баланың танымдық қабілеттерін дамытуға, математикалық сауаттылығын тереңдетуге, оны өмірде қолдануға мүмкіндік береді. Бұл жас мөлшерінде ойлау қабілетін, ойлау дербестігін дамыту, талдау, салыстыру, қорыту секілді ойлау әрекеттерін дамытудың да маңызы зор. Бұл бағдарлама мектепалды даярлық топтарындағы қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыруға қосымша балалардың математикалық білімін кеңейтіп, математикаға деген қызығушылығын Бағдарламада кеңістік, уақыт арқылы бағдарлау, заттарды санау, сызықтар, қазақ халқында жиі қолданылатын сандар, сандар қатары, математикалық ертегі логикалық тапсырмалар, қызықты жаттығулар, дидактикалық ойындар, есептер, геометриялық пішіндер туралы танымдық қабілеттерін дамытуға мүмкіндік береді. Сандар мен оларға қолданылатын амалдар, шамалар, есептер және геометрия элементтері де қамтылған. Сондықтан тереңдете үйрету арқылы баланың математикалық сауаттылығы артады. «Логика» бағдарламасы аптасына 1 сағат, барлығы 33 сағатқа арналған. Бағдарлама балалардың жас ерекшеліктеріне бейімделіп жасалған.

Мақсаты: Бағдарлама бойынша балалардың математикалық сауаттылығын арттыру;

- Балалардың танымдық, шығармашылық қабілетін дамыту
- Баланың ақыл-ойының математикалық стилін, интеллектуалдық және ерік пен сезімге қатысты сапаларын дамыту;
- меңгерген математикалық білімін өмірде қолдануға жан-жақты дайындауды жүзеге асыру.

Міндеттері:

- баланың тұлға ретінде қалыптасуына, оқушының ақыл-ойын дамытуға, интеллектуалдық және ерік пен сезімге қатысты белсенділігін қалыптастыруға мүмкіндік туғызу;
- математиканың өмірде болып жатқан нақты құбылыстарды жалпылауға және қоршаған болмысты танып-білуге көмектесетін ғылым болып табылатыны туралы түсініктердің қалыптасуына ықпал ету;
- баланың өмір сүруіне және болашақта мектепте қажетті білім, білік және дағдыларды қалыптастыру.

Адаптивті бағдарлама төмендегідей негізгі **ұстанымдарға** сүйенеді: ғылымилық, білім берудің үздіксіздігі, іс-әрекеттік, пәнішіндік және пәнаралық интеграция, оқушылардың дара жетістіктері мен шығармашылығын ескеру.

Ғылымилық ұстанымы кіші жастағы оқушылардың күнделікті өмірде және оқу барысында ғылыми терминдер мен ұғымдарды меңгеру және қолданысқа енгізу үшін қажетті жағдайлар жасауды көздейді.

Үздіксіздік ұстанымы мектепке дейінгі дайындық.

Түсінік хат.

«Қызықты математика » бағдарламасы аптасына 1 сағат, барлығы 33 сағатқа арналған. Бағдарлама балалардың жас ерекшеліктеріне бейімделіп жасалған. Бұл бағдарламада балалардың пәнге қызығушылығын оятатын, математикалық ой-өрісінің, шығармашылық қабілетінің дамуына дәнекер болатын және өздігінен жұмыс істеу дағдысын қалыптастыратын жұмыстар қамтылған. Түрлі есептер, ребустар жұмбақ есептер баланың қызығушылығын арттыра түсетіні анық. Бағдарламадағы тақырыптар балалардың өзіндік ізденулерімен, шығармашылық жұмыстармен толықтырылған. Мектепке дейінгі даярлық тобына арналған қарапайым математикалық түсініктерді дамыту жөніндегі бағдарламада балалардың алдыңғы топтарда алған білімдерін жалпылау, жүйелеу, кеңейту және тереңдету қаралған. Балалар мектеп табалдырығын аттайтын кезеңге қарай жиын мен сан, пішін мен шама туралы өзара байланысы бар түсініктерді меңгеруі, кеңістік пен уақытты бағдарлай алуы тиіс. Математикалық байланыстар мен байланыстылық туралы түсінік қалыптастыру, тиісті амалдарды меңгеру даярлық тобындағы балалардың көрнекті – бейнелі ойлауын жаңа деңгейге көтеруге мүмкіндік береді. Балалар көзбен көріп, іштей есептеуге үйренеді, олардың көз мөлшер, пішінді шамалау жылдамдығы арта түседі

Мақсаты: Балалардың танымдық, шығармашылық қабілетін дамыту

· Баланың ақыл-ойының математикалық стилін және ерік пен сезімге қатысты сапаларын дамыту;

· Меңгерген математикалық білімін өмірде қолдануға жан-жақты дайындауды жүзеге асыру.

Міндеттері:

· Баланың тұлға ретінде қалыптасуына, оқушының ақыл-ойын дамытуға, интеллектуалдық және ерік пен сезімге қатысты белсенділігін қалыптастыруға мүмкіндік туғызу;

· Математиканың өмірде болып жатқан нақты құбылыстарды жалпылауға және қоршаған болмысты танып-білуге көмектесетін ғылым болып табылатыны туралы түсініктердің қалыптасуына ықпал ету;

Ғылымилық ұстанымы кіші жастағы оқушылардың күнделікті өмірде және оқу барысында ғылыми терминдер мен ұғымдарды меңгеру және қолданысқа енгізу үшін қажетті жағдайлар жасауды көздейді.

Түсінік хат.

«Ертегілер елінде» сабағының мақсаты:

Алғашқы тілдік мағлұматтарды, сөйлеу әрекетінің түрлерін меңгерген, байланыстырып сөйлей алатын; ана тілін сүйетін, адамгершілік, отансүйгіштік сезімдері қалыптасқан, шығармашылыққа бейім жеке тұлғаның қалыптасуы мен дамуына мүмкіндік жасау.

Міндеті:

- Оқушының тілін дамыту жұмыстарын ұйымдастыру;
- Дұрыс, түсініп және мәнерлеп оқу, жазу дағдыларын қалыптастыру;
- Сөйлеу әрекеттерінің түрін (оқылым, тыңдалым, жазылым, айтылым) меңгерті және сөйлеу жанрларын әртүрлі жағдайларда қолдана білуге үйрету;
- Диалогтық және монологтық сөйлеу дағдыларын жетілдіру;
- Оқушының бойында адами құндылықтарды: қайырымдылықты, сүйіспеншілікті, елжандылықты, имандылықты дамыту;
- Қоршаған ортамен ізгі қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу.

Күтілетін нәтиже:

- Дыбыс пен әріптің негізгі ерекшеліктерін дауысты және дауысты дыбыстарды ажыратады («дауысты дыбыстар әндетіліп, созылып айтылады, ауа кедергісіз шығады»);
- Сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы;
- Сөз, сөйлемнің шегін таба алады, сөзді буынға бөледі;
- Монолог, диалог арқылы берілген синтаксистік құрылымдағы хабарлы, сұраулы және лепті сөйлемдердің оқылуы ерекшеліктерін ажырата білу;
- Тірек сөздер, сюжетті картиналар арқылы 4-5 сөйлемнен тұратын әңгіме құрай алады;
- Мәтіннің берілген басы мен соңы арқылы мәтін, диалог құрастырады;
- Затты, құбылысты, аңдарды сипаттайды, өз тәжірибесінен 4-6 сөйлемнен тұратын әңгіме құрайды;
- Картина арқылы елестеуі (қиялдауы) бойынша әңгіме құрай алады (4-6 сөйлем).

Вариативті компонент – 3 Логика – 1 Қызықты математика – 1 Ертегілер елінде – 1	
Қыркүйек айы	
1-апта 2-3 қыркүйек	Ертегілер елінде. Ертегілер еліне саяхат. 02/09
2-апта 06-10 қыркүйек	Логика. Логика пәнімен таныстыру. 06/09 Қызықты математика. Сикырлы таяқшалар. 07/09 Ертегілер елінде. Түлкі мен қоян. 10/09
3-апта 13-17 қыркүйек	Логика. Үй жануарлары. 13/09 Қызықты математика. Жалғастырып сал. 14/09 Ертегілер елінде. Түлкінің күлкісі. 16/09
4-апта 20-24 қыркүйек	Логика. Бесіншісі артық. 20/09 Қызықты математика. Көңілді сандар. 21/09 Ертегілер елінде. Мысық пен күшік. 23/09
5-апта 27-30 қыркүйек	Логика. Отбасы, қызықты суреттер. Анықтап шық. 27/09 Қызықты математика. Қай санды білесің? Ертегілер елінде. Күшік пен мысық. 30/09

Қазан айы	
1-апта 1-қазан	
2-апта 04-08 қазан	Логика. Жабайы аңдар. 04/10 Қызықты математика. Таяқшалармен ойын-жаттығу. 05/10 Ертегілер елінде. Қарлығаштың құйрығы неге айыр? 07/10
3-апта 11-15 қазан	Логика. Суретші нені шатастырды? 11/10 Қызықты математика. Бақаның тапсырмалары. 12/10 Ертегілер елінде. Түлкі, кене және тасбақа. 14/10
4-апта 18-22 қазан	Логика. Санау. 18/10 Қызықты математика. Логикалық есептер. 19/10 Ертегілер елінде. Жыл басына таласқан жануарлар. 21/10
5-апта 25-29 қазан	Логика. Анықта, айырмашылықты тап. 25/10 Қызықты математика. Жеті ағайындылар. 26/10 Ертегілер елінде. Төлдер айтысы. 28/10

Қараша айы	
1-апта 08-12 қараша	Логика. Бірдей заттар. 08/11 Қызықты математика. Көңілді тапқырлар. 09/11 Ертегілер елінде. Піл мен маймыл. 11/11
2-апта 15-19 қараша	Логика. Сәуленің ойыншықтары. 15/11 Қызықты математика. Математика әлемінде. 16/11 Ертегілер елінде. Жалқау үкі. 18/11
3-апта 22-26 қараша	Логика. Бейнеленген нәрселерді табу. 22/11 Қызықты математика. Әжемнің сандығы. 23/11 Ертегілер елінде. Жеті лақ. 25/11
4-апта 29-30 қараша	Логика. Ертегі кейіпкерлері. 29/11 Қызықты математика. Монгол ойыны. 30/11

Желтоқсан айы	
1-апта 02-03 желтоқсан	Ертегілер елінде. Түлкі мен тырна. 02/12
2-апта 06-10 желтоқсан	Логика. Жоғары-төмен, оң жақ, сол жақ. 06/12 Қызықты математика. Сандарды салыстыру. 07/12 Ертегілер елінде. Қарлығаш пен шөже. 09/12
3-апта 13-15 желтоқсан	Логика. Ортақ және айырмашылық. 13/12 Қызықты математика. Заттың ұзындығын өлшеу. 14/12
4-апта 20-24 желтоқсан	Логика. Айырмашылығын анықта. 20/12 Қызықты математика. Заттар тобын салыстыру. 21/12 Ертегілер елінде. Шалқан ертегісі. Торғай мен тышқан. 23/12
5-апта 27-29 желтоқсан	Логика. Оқушылардың ойлау қабілетін дамыту. 27/12 Қызықты математика. Заттарды ретімен санау. Нешінші? 28/12

Қаңтар айы	
2-апта 17-21 қаңтар	Логика. Мағынасы қарсы сөздерді тап. 17/01 Қызықты математика. Сандарды оқу, жазу. 18/01 Ертегілер елінде. Алтын сақа. 20/01
3-апта 24-28 қаңтар	Логика. Жасырын жануарды табу. 24/01 Қызықты математика. Сандарды салыстыру. 25/01 Ертегілер елінде. Қонжық пен көжек. 27/01
4-апта 31-қаңтар	Логика. Жыл мезгілдерін анықтай білу. 31/01

Ақпан айы	
1-апта 01-04 ақпан	Қызықты математика. Тең. Артық. Кем. 01/02 Ертегілер елінде. Қайырымды қоян. 03/02
2-апта 14-18 ақпан	Логика. Бақылау тапсырмалары. 14/02 Қызықты математика. Геометриялық фигуралар. 15/02 Ертегілер елінде. Алдар көсе. Тегін ешкі. 17/02
3-апта 21-25 ақпан	Логика. Кім қандай машинамен жүреді? 21/02 Қызықты математика. Сандар қатары. 22/02 Ертегілер елінде. Алдар көсе. Жер кіндігі. 24/02
4-апта 28-ақпан	Логика. Суреттерді аяқта. 28/02

Наурыз айы	
1-апта 01-04 наурыз	Қызықты математика. 10 саны. Ұзындықтың өлшем бірлігі. 01/03 Ертегілер елінде. Әке мен бала. 03/03
2-апта 07-11 наурыз	Логика. Заңдылықты сақтап өз ойыңды жеткіз. 07/03 Ертегілер елінде. Алдар көсенің сиқырлы тоны. 10/03
3-апта 14-18 наурыз	Логика. Кірпі қайда барады? 14/03 Қызықты математика. Заңдылықты сақтап өз ойыңды жеткіз. 15/03 Ертегілер елінде. Үйшік. 17/03
4-апта 31 наурыз	Ертегілер елінде. Шалқан. 31/03

Сәуір айы	
1-апта 1-сәуір	
2-апта 04-08 сәуір	Логика. Үй құрылысының ретін көрсету. 04/04 Қызықты математика. Тақырыпқа берілген есептер. 05/04 Ертегілер елінде. Тапқыр қоян. 07/04
3-апта 11-15 сәуір	Логика. Бірдей балықтарды бояу. 11/04 Қызықты математика. Математикалық жұмбақтар. 12/04 Ертегілер елінде. Мақта қыз бен мысық. 14/04
4-апта 18-22 сәуір	Логика. Отбасы мүшелері. 18/04 Қызықты математика. Есептер шығару. 19/04 Ертегілер елінде. Бауырсақ ертегісі. 21/04
5-апта 25-29 сәуір	Логика. Көкенистер мен жемістер. 25/04 Қызықты математика. Математикалық санамақтар. 26/04 Ертегілер елінде. Қасқыр мен егінші. 28/04

Мамыр айы	
1-апта 02-06 мамыр	Қызықты математика. Математикалық жаңылтпаштар. 03/05 Ертегілер елінде. Түлкі мен қоян. 05/05
2-апта 11-13 мамыр	Ертегілер елінде. Ақымақ қасқыр. 12/05
3-апта 16-20 мамыр	Логика. Реттілігін анықта. 16/05 Қызықты математика. Уақыт бірліктері. 17/05 Ертегілер елінде. Дүние неліктен жақсы? 19/05
4-апта 23-24 мамыр	Логика. Қайталау. 23/05 Қызықты математика. Тәулік бөліктері. 24/05